

1 november

Beste lezer,

Na de lange zomerpauze zijn overal de voorbereidingen voor het nieuwe seizoen weer losgebarsten met als resultaat een grote reeks 'herfstconcerten' waarvan de aankondigingen onder meer in de Concert Agenda op de FASO website (www.faso.eu) te vinden zijn. Maar als u een bijzonder concert of project te melden heeft, zien wij het bericht daarover graag tegemoet (redactie@faso.eu) voor plaatsing in de FASO Nieuwsbrief. Want diversiteit en afwisseling maakt onze muziekwereld en onze muziek-beleving juist zo spannend. In deze Nieuwsbrief vindt u hiervan enkele voorbeelden. Maar ook buiten onze eigen muziekwereld bruist het van de activiteiten. Zo leest u onder meer over de Brabantse Strijkersdag in april 2015 (alweer voor het vijfde achtereenvolgende jaar) en over 'muziek in de klas' een digitaal project van het KCO. In de rubriek 'wie wij zijn' stelt het Symfonie Orkest Rijnmond zich voor. Nieuw bij deze rubriek is de diavoorstelling van dit orkest met opnames van een recent concert in De Doelen op de home page van de FASO website. Wilt u ook uw orkest/vereniging voorstellen in deze rubriek? Neem dan contact op met de redactie. En, zoals hierboven reeds gemeld: dan graag met een aantal interessante foto's van recente activiteiten/optredens die dan als blikvanger op de home page geplaatst kunnen worden

We wensen u veel leesplezier.

De redactie (Jet Katgert, Sanneke van der Ouw, Ninon Vis en Wil Senden)

Inhoud:

- *Van de bestuurstafel*
- *Mijn favoriet*
- *Sluiting papieren bibliotheek Huismuziek*
- *Wie wij zijn: Symfonieorkest Rijnmond*
- *Samenwerking OVIO en Amsterdamse scholen*
- *Muziek in de klas*
- *Muziek en de hersenen*
- *Communiceren met de pers*
- *Brabantse strijkersdag 2015*
- *Oosterhouts Symfonie Orkest en Kamerkoor 'in Concert'*
- *Ridderkerks Symfonie Orkest met Oosteuropes 'Alexander' programma*
- *Cursussen Huismuziek*
- *Kopij FASO Nieuwsbrief*

Van de bestuurstafel

Het Tiende Europese Orkestenfestival wordt van 4-7 juni 2015 in Cremona, Italië gehouden. De negen voorgaande festivals waren steeds een groot succes. Met uw eigen orkest spelen voor andere orkesten uit Europa is al geweldig maar in workshops samenspelen met amateurmusici uit heel verschillende landen en culturen is ook iets om nooit te vergeten. U kunt zich als orkest inschrijven (en dan ook als orkest een klein concertje geven) of individueel. Verder zijn er zeer uiteenlopende workshops waar u zich voor op kunt geven met het opgaveformulier op de FASO website onder 'Nieuws'. De deadline voor opgave is 30 november. Alle recente informatie over het festival is te vinden op: www.EOFed.org onder 'EOFed events'.

Najaars ALV

Op dit moment hebben alle orkesten de uitnodiging met de agenda ontvangen voor de ALV van zaterdag 15 november a.s. in Bussum. Het belooft een levendige en feestelijk getinte ALV te worden want we vieren ons 65-jarig jubileum. En dat betekent zeker niet oud en bedaagd! Behalve de gebruikelijke vergaderpunten zal Hidde Hoogstraten zijn onderzoek naar de in- en doorstroom van jeugd in onze orkesten presenteren, met aansluitend discussie in groepen over de toekomst van de FASO; verder is er een kleine expositie van 65 jaar FASO en zijn er veel cadeautjes om uit te delen.

FASO op Facebook

Inmiddels heeft FASO ook een eigen [Facebookpagina](#); u kunt deze ook bereiken via een Link op onze website. Wij hopen hiermee niet alleen de jeugd aan te spreken maar ook kennis en ervaringen beter te kunnen delen. We zijn van mening dat we veel van elkaar kunnen leren. We zullen zelf actief op zoek gaan naar interessante items, maar we nodigen ook alle FASO-orkesten uit ons deelgenoot te maken van hun inspirerende momenten en mooie ideeën.

Mijn favoriet

Jaren geleden speelden we in Toonkunst Bussum Adagio for Strings van de Amerikaanse componist Samuel Barber. Mooi maar heel moeilijk, wist ik nog. Ik was diep onder de indruk van die prachtige strijkersklank die we toen voor elkaar wisten te krijgen met z`n allen. Het haalde het beste uit je dat (toen) mogelijk was. Door de langzame, slepende strijkerslijnen en omdat het in mineur is geschreven wordt het als één van de droevigste muziekstukken beschouwd. Uit pure nostalgie vroeg ik onze dirigent Marion Bluthard dat nog eens in de programmering op te nemen. Ik vond het opnieuw een geweldige compositie maar schrok me wel even te pletter van de nootjes in mijn 1e vioolpartij. Hiernaast staan de ergste op de eerste notenbalk. Het is maar dat u het weet. Spiegel im Spiegel (Arvo Pärt), ook een van mijn lievelingsstukken is een stuk eenvoudiger. Desondanks (zo`n 30 jaar ouder inmiddels) heb ik het wel weer overleefd...

Adagio for Strings is een van Barbers bekendste werken. Het is een bewerking voor strijkorkest van het tweede deel van zijn Eerste Strijkkwartet uit 1936. In januari 1938 stuurde Barber de partituur naar de dirigent Arturo Toscanini. Toscanini stuurde het stuk terug zonder commentaar, waardoor Barber geagiteerd raakte. Hierop liet Toscanini (die om zijn fenomenaal geheugen bekend stond) via een vriend weten dat hij het stuk al in zijn geheugen op had geslagen. De première, die werd verzorgd door het NBC Symfonieorkest onder leiding van Toscanini, vond plaats op 5 november 1938 in New York. Barber bewerkte het stuk in 1967 ook voor een achtstemmig koor op de tekst van het Agnus Dei. Verder heeft het grote bekendheid gekregen dankzij de film Platoon van Oliver Stone en wordt het gebruikt in het game-of-the-year 1999 computerspel Homeworld, waar het voornamelijk wordt gespeeld gedurende de tussenfilmpjes.

Wilma van der Heide

Sluiting papieren bibliotheek Huismuziek

Huismuziek

Huismuziek beschikt al lange tijd over een muziekbibliotheek die vooral wordt gebruikt voor de muziekcursussen. Leden en anderen kunnen lenen uit deze bibliotheek, maar het gebruik daarvan is minimaal. Het bestuur is tot de conclusie gekomen dat de kosten niet opwegen tegen de baten.

Daarom is besloten de papieren muziekbibliotheek te sluiten.

Een groot deel van de kamermuziekwerken komt in beheer van Kamermuziekcontact voor gebruik in de kamermuziekweken.

Voor andere delen van de bibliotheek, zoals orkestwerken, koorwerken en werken voor zang zoekt Huismuziek

belangstellenden. Bij het uitzoeken van muziek hebben leden van Huismuziek voorrang. Men betaalt voor een klein werk € 1,- en voor een groot werk € 5,-..

Belangstellenden wordt verzocht zich te melden bij het bureau van Huismuziek.

In januari en februari 2015 wordt de bibliotheek in Arnhem een paar dagen opengesteld voor het uitzoeken en meenemen van muziekstukken. Berichten hierover volgen nog.

In januari 2015 komt op de website van Huismuziek een digitale muziekbibliotheek beschikbaar, waaruit door leden van Huismuziek werken kunnen worden gedownload. Meer nieuws daarover volgt ook later.

Wie wij zijn: Symfonieorkest Rijnmond

Wij zijn Symfonieorkest Rijnmond, in de wandelgangen ook wel SOR. Dit Rotterdamse orkest bestaat relatief kort, dat wil zeggen sinds 2007, en staat vanaf het eerste uur onder leiding van Cor van der Linden (1e violist van het Rotterdams Philharmonisch Orkest). Afgelopen jaren is het orkest uitgegroeid tot een volwaardig symfonieorkest, bestaande uit ongeveer 60 gevorderde amateurs en beroepsmusici. Kernwoorden voor ons SOR zijn: jong, ambitieus en gezelligheid naast kwaliteit. Vorig jaar mocht het orkest tweemaal een lunchconcert verzorgen in de grote zaal van De Doelen, in onze eigen stad Rotterdam. Hoogtepunten waren het zeker met onder andere de swingende muziek van Danzón nr. 2 van Márquez en de betoverende muziek van het Zwanenmeer. En dat voor een zaal gevuld met meer dan 1000 man publiek! Dit seizoen mogen we weer tweemaal schitteren in De Doelen tijdens lunchconcerten op 1 november 2014 en op 21 maart 2015. Het orkest heeft in zijn nog prille bestaan al een aantal grote solisten mogen begeleiden, waaronder Igor Gruppman tijdens zijn uitvoering van het vioolconcert van Brahms en Jan Jansen bij het klarinetconcert van Mozart. Ook bijzonder waren de samenwerkingen met Thorwald Jørgensen op Theremin en Santiago Cimadevilla op bandoneon. Verder was memorabel de maandagavond waarop Yannick Nézet-Séguin op een repetitie het stokje overnam van Cor. SOR heeft nog plek voor nieuwe leden. Kom gerust eens kijken of meespelen bij een repetitie op maandagavond in hartje Rotterdam. Ons eerstvolgende concert is op zaterdag 31 januari 2015, om 20.15 in de Prinsekerk in Rotterdam. Op het programma staan Ouverture Hänsel und Gretel van Humperdinck, Nacht op de kale berg van Moessorgski, Romeo en Julia van Svendsen en het celloconcert van Dvorak met als solist Floris Mijnders. Kijk voor meer informatie op onze [homepage](#) of vindt ons op Facebook.

Samenwerking OVIO en Amsterdamse scholen

Symfonieorkest OVIO in Amsterdam bestaat 25 jaar. Onder leiding van dirigente Anneke Volbeda ging OVIO een samenwerking aan met het Crescent Double Quartet, een jong Amsterdams ensemble, dat bestaat uit een combinatie van een jazzkwartet en een klassiek strijkkwartet.

Bovendien wilde het orkest symfonische muziek dichterbij de jeugd brengen. Dat is gebeurd door twee Amsterdamse scholen, het St. Nicolaas Lyceum en het Hervormd Lyceum West, bij de uitvoeringen te betrekken. De opzet was om zoveel mogelijk leerlingen mee te laten spelen bij de uitvoeringen op hun scholen en bij het lustrumconcert in de Keizersgrachtkerk.

Leerkrachten selecteerden leerlingen voor warming-up en oefensessies. Uiteindelijk deden in totaal 23 leerlingen op allerlei instrumenten mee, terwijl andere leerlingen affiches en programma's maakten en assisteerden bij de techniek en catering.

Het programma bestond ondermeer uit stukken van Gershwin, Ravel en Shostakovich en speciaal voor de gelegenheid gecomponeerd werk.

De beide schooluitvoeringen en het lustrumconcert vonden plaats in april voor volle zalen.

Het resultaat van de samenwerking was voor alle deelnemers aan het project heel bevredigend en enthousiasmerend. Het heeft als resultaat gehad dat het OVIO een verzoek van het Hervormd Lyceum West heeft ontvangen om in het voorjaar van 2015 een concert in de school te organiseren.

Zie ook: www.ovio.nl

Muziek in de klas

Digitale Leerlijn Muziek dankzij het Concertgebouw

Het muziekonderwijs op de basisschool is de afgelopen jaren steeds meer in de knel geraakt. Het Concertgebouw wil daar verandering in gaan brengen: samen met Blink Uitgevers, een jonge uitgeverij met een passie voor kinderen en onderwijs, ontwikkelt Het Concertgebouw een Digitale Leerlijn Muziek. Met deze nieuwe methode kunnen docenten en leerlingen op eigentijdse wijze aan de slag met muziekonderwijs.

De Digitale Leerlijn Muziek wordt zo ontwikkeld dat leerkrachten met relatief weinig voorbereidingstijd kinderen enthousiast kunnen maken voor muziek. Het wordt een doorlopend programma voor kinderen van groep 1 tot en met 8. Voornemen is het programma vanaf januari 2016 gedurende een half jaar gratis aan te bieden aan alle 7100 basisscholen in Nederland, die samen 1,2 miljoen leerlingen vertegenwoordigen. Daarna kunnen scholen besluiten tegen een geringe vergoeding de leerlijn structureel te gaan gebruiken.

Jorien Castelein, directeur Blink Educatie zegt: 'Digitalisering biedt grote mogelijkheden, juist voor muziekonderwijs. Via een digibord en tablet kun je muziek en de meest bijzondere musici letterlijk in de klas brengen. We zoeken daarbij voortdurend verbinding met allerlei prachtige initiatieven die er al zijn. Samen muziekonderwijs in Nederland naar het allerhoogste internationale niveau tillen. Dat is ons doel.'

Wilt u meer informatie over de Digitale Leerlijn Muziek? Neem dan contact op met educatie@concertgebouw.nl.

Muziek en de hersenen

Professor Erik Scherder is als hoogleraar Klinische Neuropsychologie verbonden aan de Vrije Universiteit. Hij is vaak te gast bij De Wereld Draait Door en won meerdere keren de VU Onderwijsprijs. De jury schreef onder meer: 'Hij is één van de weinige docenten waarbij studenten zo goed als alle colleges hebben gevolgd. Hoe leuk de vorige avond ook was, hoe laat het ook is geworden, de colleges van Scherder sla je niet over.'
Waarom ga je bijna vanzelf bewegen als je muziek hoort? Waarom kan muziektherapie bepaalde hersenproblemen oplossen? Deze vragen en meer beantwoordt Scherder tijdens een [college](#) op de digitale Universiteit van Nederland.
Ook een jonge onderzoekster probeerde te meten wat muziek met ons brein doet. Die kennis gebruikte ze vervolgens om een apparaat te ontwikkelen dat zwaargehandicapte mensen met hun hersenen kunnen aansturen. Lees [hier](#) verder

Communiceren met de pers

Workshop persberichten maken

Niet zelden besteden media totaal geen aandacht aan persberichten, die door orkestleden aan bijvoorbeeld kranten worden gestuurd. Nu is het ook niet eenieder gegeven om een goed bericht te schrijven, vandaar dat cultuurjournalist Rudolf Hunnik over dit onderwerp een workshop houdt, getiteld: 'Communiceren met de pers'. Hij legt de cursisten uit hoe je als organisatie efficiënt aandacht vraagt en hoe je omgaat met journalisten en redacties.

De workshop behandelt onder meer de volgende onderwerpen:

- Het schrijven en presenteren van een persbericht
- Hoe onderhoud je het contact met journalisten
- Hoe ontvang je de pers bij een voorstelling

Maar ook

- Hoe informatief is je website en is de indeling wel goed
- Hoe trek je meer nieuwe lezers
- Wat is het belang van sociale media als Facebook en Twitter

De workshop vindt plaats op: zaterdag 15 november om 10.30 uur in 't Meenthuis in Blaricummermeent.

Rudolf Hunnik werkt als cultuurjournalist voor onder meer dagblad de Gooi- en Eemlander en Operamagazine.nl. Voor meer informatie kijk op: '[Communiceren met de pers](#)'.

Inlichtingen: info@diversityathome.nl ; www.diversityathome.nl

Brabantse strikersdag 2015

Eerste lustrum van Brabantse Strikersdag

Op zondag 12 april 2015 vindt in de concertzaal van Centrum voor de Kunsten Eindhoven voor de vijfde maal de Brabantse Strikersdag voor de jeugd plaats, met als thema 'Verbeelding'. Dit feestelijke project biedt wederom een unieke kans voor jonge strikers om onder leiding van topmusici van philharmonie zuidnederland, de CKE-muziekschool en Art4U te spelen. Aan het eind van de dag vindt een spetterend concert plaats. Maar omdat het feest is, worden de deelnemers ook in de gelegenheid gesteld om zondag 19 april 2015 mee te musiceren in het voorprogramma van philharmonie zuidnederland.

Indeling in drie niveaugroepen

- De groep voor de allerjongste strijkers, speciaal voor kinderen die nog maar net beginnen met musiceren.
- De groep voor strijkers met niveau A/B; deze strijkers zijn al meer gevorderd op het strijkinstrument en de muzikanten zullen in deze groep dieper ingaan op het samenspel en de inleving in de muziek

Deze twee groepen krijgen ondersteuning door docenten van de CKE-muziekschool en Art4U.

- Het C/D-orkest. Deze ambitieuze strijkers zijn al vergevorderd. In dit orkest wordt vooral samenge4speeld met de music van philharmonie zuidnederland. Bovendien vormt deze groep onder leiding van dirigent Jeppe Moulijn een inspirerend voorbeeld voor de andere groepen.

Oefenmiddag op 14 maart 2015

Speciale jubileumuitvoering op 19 april 2015

Op 19 april mogen de deelnemers in het voorprogramma musiceren van het concert 'Klinkende Sprookjes' van philharmonie zuidnederland. Het thema Verbeelding sluit hier dus uitstekend bij aan! Samen met musici van philharmonie zuidnederland zal namelijk een bewerking gespeeld worden van Sheherezade van Rimsky-Korsakov.

Deelnemen?

De Brabantse Strijkersdag vindt plaats in de CKE-muziekschool Eindhoven (Pastoor Petersstraat 180, Eindhoven, T 040 216 3263). Kosten: € 30,- (incl. lunch). Inschrijving vanaf 3 november via www.cke.nl. De aanmelding sluit op 1 februari 2015.

De Brabantse Strijkersdag is een initiatief van FASO, philharmonie zuidnederland, CKE, Art4U en Kunstbalie. Voor meer informatie en om in te schrijven zie: www.cke.nl, strijkersdag.ckelein.nl of op de [Facebook-pagina](#).

Oosterhouts Symfonie Orkest en Kamerkoor 'in Concert'

Gezamenlijk Najaarsconcert op zondag 9 november 2014

Op zondag 9 november a.s. verzorgen Het Oosterhouts Symfonie Orkest en Het Oosterhouts Kamerkoor een gezamenlijk concert o.l.v. de dirigenten Carlo Nabbe en Peter-Paul van Beekum. Deze muzikale happening is een vervolg op eerdere succesvolle samenwerking.

Op het programma staan:

- Ouverture Coriolan van Ludwig van Beethoven (orkest).
- Warum ist das Licht gegeben den Muhseligen van Johannes Brahms (koor)
- Tota Pulchra est Maria van Maurice Duruflé (koor)
- Messe nr. 5 in As, D678 van Franz Schubert (koor, orkest & solisten)

In dit laatste werk worden het orkest en het koor bijgestaan door de solisten Krista Audere (sopraan), Eske Tibben (alt), Jeljer te Wies (tenor) en Peter-Paul van Beekum (bas).

Dit concert is een goed voorbeeld van samenwerking tussen verschillende muziekdisciplines met als resultaat een interessant en afwisselend programma dat veel mensen zal aanspreken. Uitvoering: Zondag 9 november, 15.00 uur in de Mariakerk, Wilhelminalaan 63 in Oosterhout. Voor verdere informatie en kaarten zie:

www.oosterhouts-symfonie-orkest.nl

Ridderkerks Symfonie Orkest met Oosteuropes 'Alexander' programma

Trompetconcert van Arutiunian door Floris Onstwedder

Op 15 november brengt het Ridderkerks Symfonie Orkest o.l.v. Marcel Geraeds weer een spraakmakend concert. Drie mooie muziekwerken, allemaal gecomponeerd door een componist met voornaam Alexander - Glazunov, Borodin en Arutiunian - worden dan uitgevoerd.

Als publiekstrekker speelt de jonge trompetvirtuoos Floris Onstwedder het trompetconcert van Arutiunian. Deze jonge solist wist zich door vele prijzen en grote concertoptredens te onderscheiden. In het vorige seizoen was hij nog te bewonderen in het TV programma 'De Tiende van Tijd' waar hij met de snelste uitvoering van 'Flight of the Bumblebee' de aandacht op zich vestigde.

Naast dit trompetconcert speelt het orkest nog Stenka Razin Op.13 van Alexander Glazunov en Symfonie no. 2 in B mineur van Alexander Borodin.

Uitvoering: Zaterdag 15 november, 20.00 uur in de Opstandingskerk, Rijksstraatweg 95 in Ridderkerk. Voor verdere informatie en kaarten zie: www.ridderkerkssymfonieorkest.nl

Cursussen Huismuziek

Huismuziek heeft bericht dat in de volgende cursussen de komende maanden nog ruimte voor nieuwe deelnemers is:

15-16 november: Music mix: een mengeling van genres

15-16 november: Around the house and mind the dresser : Ierse muziek voor violisten, blok- en dwarsfluitisten, gitaristen (maximaal 3), harpisten, uilleann pipers en bespelers van tin-en low-whistle .

NIEUW: 13 – 14 december: Muziek voor Advent en Kerst. Voor gevorderde blokfluitisten.

Klassieker: 22-27 december: Musiceren met kerst.

NIEUW: 18 januari, 15 februari en 15 maart: Maximale zondagen, minimal music.

Voor instrumentalisten en zangers met gevoel voor tempo en ritme

NIEUW: 23-25 januari : Huismuziek uit de Gouden Eeuw

Verdere beschrijving van de cursussen incl. informatie over

locatie, docenten en eisen aan het niveau van de deelnemers vindt u op www.huismuziek.nl

Kopij FASO Nieuwsbrief

Lever uw bijdrage!

Kopij voor de volgende nieuwsbrief kunt u sturen naar:

redactie@faso.eu

De deadlines en verschijningsdata van de FASO-Nieuwsbrief na de zomer zijn weergegeven in onderstaande tabel:

Editie	Deadline	Verschijningsdatum
2014-7	6 december	20 december
2015-1	17 januari	31 januari
2015-2	28 februari	14 maart
2015-3	11 april	25 april
2015-4	31 mei	13 juni